

Správa o činnosti v roku 2008

Hradné múzeum vo Fiľakove

Hradné múzeum vo Fiľakove vzniklo de jure v apríli 2007 (zriaďovacou listinou zo dňa zo dňa 26. 4. 2007) a de facto v poslednej tretine roka. Delimitácie majetku prebehli z dvoch strán – hrad a okolité objekty od Verejnoprospešných služieb mesta Fiľakovo, zbierky a časť budovy Vigada od Mestského kultúrneho strediska – od januára 2008 do konca roka. Riaditeľstvo novej inštitúcie sa lokalizovalo v budove Novohradského turisticko-informačného centra na Podhradskej ulici. Inštitúcia dostala do správy národnú kultúrnu pamiatku Fiľakovský hrad a od zápisu do registra múzeí na Slovensku sa – napriek chaotickej situácie v doterajšej evidencii – snaží vyhovieť aj paragrafom zákona o ochrane múzejných zbierok. Svojou činnosťou nadviazala na výsledky svojich právnych predchodcov – Okresného vlastivedného múzea vo Fiľakove (založeného v r. 1951) a Mestského múzea (oddelenia MsKS od 1994-2007).

I. Riadenie organizácie, organizačné a personálne zabezpečenie

Hradné múzeum vo Fiľakove je príspevková organizácia, ktorá je svojim rozpočtom zapojená na rozpočet mesta Fiľakovo. Na svoju činnosť môže používať aj výnosy z podnikateľskej činnosti v rozsahu oprávnenia schváleného zriaďovateľom (uznesenie č. 8 zo zasadnutia MZ dňa 8. 11. 2007 – súhlas s vykonávaním maloobchodnej činnosti). Hlavná činnosť HMF sa člení na dve oblasti:

- a, Vedecko-odborná a dokumentačná činnosť – HMF má vlastivedné zameranie s užšou špecializáciou na dokumentáciu histórie fiľakovského hradu a dejín mesta Fiľakovo s dôrazom na vývoj miestneho priemyslu
- b, Hospodársko-správna činnosť HMF.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov (prepočítaný) bol v roku 2008 – 5,1 /z toho vo fyzických osobách k 31. 12. 2008 – 1 kurátor (riaditeľ), 3 lektori, 1 dokumentátor, 1 THP pracovníčka/. Časť zamestnancov mala v r. 2008 iba čiastkové úväzky a v súvislosti s charakterom vykonávanej činnosti bol zavedený pružný pracovný čas. Počet zamestnancov kolísal v závislosti od trvania turistickej sezóny. V súvislosti s konkrétnymi podujatiami a výstavami sa využívala aj forma dohôd (dozor vo výstavných priestoroch, vedúci tvorivých dielní). Múzeum má problémy po personálnej stránke, chýba reštaurátor s potrebným

odborným vzdelaním a minimálne jeden odborný pracovník (archeológ alebo historik), ktorý by bol kurátorom zbierok.

Cez Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci zabezpečovalo HMF absolventskú prax dvom absolventom na Fiľakovskom hrade. Od 1. 7. 2008 pracovali ako informátorky (dozorkyne) v priestoroch Bebekovej bašty.

II. Ochrana zbierkového fondu

Keďže boli zo strany zamestnancov indície na nakazenie strešnej konštrukcie depozitárov drevokaznými hubami, čo ohrozovalo aj v nich uložené zbierkové predmety, bolo potrebné dať vypracovať odborný posudok. Posúdenie zdravotného stavu drevených konštrukcií objektov v správe HMF vykonal Ing. J. Sandanus zo Stavebnej fakulty STU Bratislava v januári 2008 – záver: „je nepravdepodobné, aby hniloba, príp. drevokazný hmyz a huby napadli drevené predmety zbierok v objekte depozitára“. V Bebekovej bašte sú niektoré stĺpy napadnuté hnilobou a našli sa aj čerstvé výletové otvory tesárika krovového – situácia zatiaľ nie je vážna, ale v nasledujúcich rokoch sa jej bude treba venovať.

Elektronický zabezpečovací systém (EZS) Mestského vlastivedného múzea sa podarilo rozšíriť o snímače umiestnené v depozitároch vo dvore Vigada (doteraz bez ochrany). Bebekova veža je opateraná od r. 2007 EZS a v r. 2008 vypracovalo HMF projekt do grantového systému Ministerstva kultúry SR na vybudovanie elektronického protipožiarneho systému. Projekt bol podaný v mene vlastníka nehnuteľnosti – Mesta Fiľakovo. Schválená dotácia 243.000,- Sk a spolufinancovanie mesta 12.836,90 Sk. V súvislosti so zriaďovaním novej stálej expozície v Bebekovej bašte bolo v reštaurátorskej dielni Novohradského múzea a galérie v Lučenci (NMG) dodávateľsky konzervovaných 156 zbierkových predmetov.

III. Akvizičná činnosť (nadobúdanie zbierkových predmetov), odborná evidencia, revízia zbierkového fondu

V r. 2008 sa historická zbierka HMF rozšírila o 340 nových prírastkov (352 kusov), z toho bolo 298 (310 kusov) získaných kúpou a 42 darom. Prvýkrát od r. 1994 vznikla možnosť rozširovania nákupom(!). Projekt „Akvizícia výrobkov, závodnej kroniky a fotoalbumu fiľakovskej smaltovne do zbierok HMF“ bol podporený z grantového systému MK SR (schválená dotácia: 56.000,- Sk). Všetky získané predmety boli prvostupňovo spracované, s ich druhostupňovou evidenciou čakáme na sprístupnenie on-line systému ESEZ 4G Slovenským národným múzeom (SNM).

Fyzická inventarizácia (revízia) zbierkových predmetov niekdajšieho Mestského múzea bola zamestnancami HMF dokončená 4. 11. 2008. Proces odovzdávania hnuiteľného majetku medzi MsKS a HMF sa ukončil 8. 12. 2008.

Problémy má inštitúcia po prevzatí zbierok Mestského múzea s ich evidovaním. Po konzultáciach s metodickým centrom múzeí na Slovensku – s Muzeologickým kabinetom SNM sme dospeli k názoru, že je potrebné všetky zbierkové predmety právneho predchodcu znovu zaevidovať podľa predpisov múzejného zákona (v súlade so zákonom NR SR č. 115/1998 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej a galerijnej hodnoty v znení neskorších predpisov a v súlade vyhláškou MK SR č. 342/1998 Z. z. o odbornej správe múzejných zbierkových predmetov a galerijných zbierkových predmetov v znení neskorších predpisov) - chýbajúce prírastkové knihy, množstvo neevidovaných predmetov, predmety darované v období 1994-2007 len formou provizórnych darovacích zmlúv atď. Keďže sa jedná o tisíce kusov, vedenie sa rozhodlo evidovať iba koncom roka delimitovaný zbierkový fond spolu s historickým knižným fondom a odbornou knižnicou múzea dočasne formou Registračnej knihy. Počet predmetov v Registračnej knihe bol ku koncu r. 2008 - 7571 kusov (zaevidované pod 5057 číslami - z toho 2682 kusov kníh pod 1644 číslami). Tieto predmety nie sú vykázané v zbierkach, budú do nich prevedené v nasledujúcich rokoch po schválení Komisiou pre tvorbu zbierok HMF. V prípade zbierok vykazujeme iba prírastky z r. 2008. Riaditeľ vydal dňa 3. 11. 2008 Organizačný a rokovací poriadok Komisie pre tvorbu zbierok HMF a Interný metodický pokyn na vedenie odbornej evidencie zbierkových predmetov v HMF dňa 17. 12. 2008. Za predsedníčku komisie bola menovaná PhDr. Dita Nociarová (NMG) a za členov komisie boli menovaní: Mgr. László Fehér (bývalý profesor fiľakovského gymnázia), Mgr. Alexander Botoš (Gemersko-malohontské múzeum, Rimavská Sobota), PhDr. Kinga Szabó (bývalá riaditeľka Novohradskej galérie v Lučenci) a Mária Adamová (bývalá riaditeľka Štátneho archívu Banská Bystrica – pobočka Lučenec). Prvé zasadnutie sa konalo 12. 11. 2008.

V rámci získavania exponátov k stálej expozícii HMF sa podarilo získať od Archeologického múzea Slovenskej akadémie vied do zbierok HMF veľký súbor nálezov z Prše (nálezy z obdobia avarsko-slovanského spolužitia a staromaďarské predmety v približnom počte 400 kusov). Časť z nich je použitá aj v stálej expozícii. Koncom roka sa spísala aj tzv. Lakatosova pozostalosť, ktorá bola tiež zaradená do Registračnej knihy (pozostalosť získaná zástupcom primátora v polovici 90-tych rokov z MR a odvtedy v múzeu neevidovaná – vyše 500 dokumentov k histórii mesta a okolia).

V r. 2008 prebiehali aj rokovania s Novohradským múzeom a galériou a so zriaďovateľom inštitúcie (VÚC Banská Bystrica) o vrátení predmetov, ktoré boli riaditeľom Novohradského múzea pri vracaní zbierok v r. 1993 zo zbierkového fondu vyňaté a doposiaľ nevrátené („deponované“). Na základe porovnania prílohy darovacej zmluvy z r. 1993 a medzičasom od NMG získanej prvostupňovej odbornej evidencie fil'akovského múzea sme zistili, že inštitúcii nebolo vrátených spolu 643 kusov zbierkových predmetov a 80 kníh. Výsledkom rokovaní dostalo HMF do konca roka 2008 naspäť 41 odborných kníh a 131 kusov zbierkových predmetov (medzi nimi jarmočné právo mesta Fil'akovo zo začiatku 19. stor., časť pršianskych nálezov, historické strelné zbrane z 18. stor.). Rokovania nie sú definitívne ukončené, ale nádeje na vrátenie dvoch mimoriadne vzácných pokladov: hodejovského bronzového pokladu (300 kusov 3000 ročných bronzových šperkov) a šurického strieborného pokladu (više 5500 kusov strieborných mincí zo 16. stor.) sú už minimálne.

IV. Expozičná a výstavná činnosť, pohyb zbierok:

Do otvorenia novej stálej expozície v Bebekovej bašte bola otvorená stála expozícia Mestského vlastivedného múzea na Hlavnej ulici v budove Vigada. Keďže však časť exponátov z nej bola použitá na novej výstave, a priestory potrebujú rozsiahlu rekonštrukciu (popraskané steny, zateká) a modernizáciu, expozícia bola zavretá začiatkom augusta 2008. Stála expozícia sa pod názvom „Stáročia Fil'akovského hradu“ otvorila 15. augusta 2008 na troch spodných podlažiach päťposchodovej batériovej veže hradu. Jej ústrednou témou je história hradu a mesta Fil'akovo od prvej písomnej zmienky po ich zničenie v r. 1682. Vlastné zbierky doplnilo múzeum pri realizácii expozície zbierkovými predmetmi ďalších inštitúcií – dlhodobými výpožičkami zo zbierok Archeologického múzea Slovenského národného múzea sú vzácne stredoveké a včasnónovoveké nálezy z hradu (Kalmárov výskum). Na spodnom poschodí sú prezentované nálezy z najvýznamnejších archeologických lokalít okolia Fil'akova. Časť vyše 3000 ročného bronzového pokladu z Hodejova a keramika z pohrebiska v Radzovciach z doby bronzovej sú dlhodobými výpožičkami z NMG. Digitalizované kresby hradu z poslednej tretiny 19. stor. boli odkúpene od maďarského pamiatkového úradu (Kulturális Örökségvédelmi Hivatal – Budapest) a použité na panelovom systéme. Výstavný fundus (vitríny a nástenný panelový systém) bol zabezpečený z troch zdrojov – 1. časť z rozpočtu mesta (ešte v r. 2007), 2. časť z rozpočtu HMF a 3. časť zo štátneho rozpočtu – úspešný projekt v grantovom systéme MK SR (poskytnutá dotácia: 80.000,- Sk).

Hrad je otvorený počas turistickej sezóny (od 15. marca do 15. novembra) od pondelka do nedele (7 dní v týždni) od 10.00 do 18.00. Po otvorení stálej expozície v Bebekovej bašte nastali personálne problémy pri zabezpečovaní dozoru v priestoroch expozície. HMF ich rieši čiastočne zamestnávaním absolventov cez úrad práce a aj reorganizáciou štruktúry zamestnancov.

Názov expozície	Adresa	Rok vzniku a zániku	Druh	Odbor	Plocha
Stáročia Fiľakovského hradu	Fiľakovský hrad - Podhradská ul.	2008-	hradná expozícia	archeológia - história	226 m ²
Expozícia Mestského múzea	Hlavná 14.	1994-2008	spoločenskovedná	archeológia – história - etnografia	194,6 m ²

Návštevnosť hradu a stálych expozícií

	celkom:	zahraniční:	neplatiaci:	do 18 rokov:	Výnos:
Fiľakovský hrad a expozícia	16 542	10 556	2 200	4 230	534 250,00 Sk
Expozícia Mestského múzea	789	108	173	448	9 520,00 Sk
Hrad a expozície spolu	17 331	10 664	2 373	4 678	543 770,00 Sk

Vývoj návštevnosti hradu za posledných päť rokov:

2004	2005	2006	2007	2008
10.400	10.700	8.900	10.900	16.542 (z toho 14.342 platiacich)

Doterajší návštevnostný rekord (11.700) bol prekonaný v r. 2008 o 22,5% (ak počítame iba platiacich návštevníkov hradu). Do počtu 2200 neplatiacich návštevníkov sú zarátaní jednak všetci návštevníci hradu pod 6 a nad 70 rokmi (podľa platného cenníka) ako aj hostia mesta (delegácie), návštevníci podujatí HMF s voľným vstupom, účastníci diaľkového pochodu Fiľakovo-Svidník a XXXIV. vlastivednej cyklotúry. Po úpravách cenníka prevádzkových služieb HMF a vďaka úspešnej propagácii hradu a múzea (v spolupráci

s NTIC) došlo k zvýšeniu príjmov z prevádzkovania Fil'akovského hradu (na základe príjmov z predošlých rokov sa plánovalo 340.000,- Sk a v r. 2008 bol dosiahnutý výsledok 534.250,- Sk – čo znamená vyše 50%-ný nárast).

Krátkodobé výstavy realizuje HMF jednak v priestoroch Mestského vlastivedného múzea (otváracia doba – od pondelka do piatku od 8.00 do 16.00) a počas turistickej sezóny hlavne na 4. a 5. poschodí Bebekovej bašty. Skladba zrealizovaných výstav odzrkadľuje snahu vedenia spestriť ponuku. Kým sa v období 1994-2007 kládol dôraz na prezentáciu tvorby amatérskych umelcov širšieho regiónu, v r. 2008 boli do ponuky zaradené popri výstavách miestnych tvorcov (Tvorivá dielňa Motolla, Alfréd Balázs, Péter Kovács Garp) a detských prác z regiónu aj materiály k histórii mesta (100 rokov futbalu), a dve výstavy z oblasti zoológie. Pri zabezpečovaní výstav spolupracovala inštitúcia s nasledujúcimi partnermi: OZ Pro Futuro, Palócföldi Népi Iparművészek Egyesülete /HU/, Tudás Központ Egyesület /HU/, Ménes-patak Menti Települések Térségfejlesztő Egyesület /HU/, Estónsky Inštitút v Budapešti, Katedra sochárstva Akadémie umenia v Banskej Bystrici, ZUŠ Fil'akovo, Rímskokatolícka farnosť vo Fil'akove, Komisia kultúry a škostva pri MZ vo Fil'akove, Slovenský poľovnícky zväz regionálna organizácia Novohradu - Lučenec, FTC Fil'akovo. V r. 2008 sme zrealizovali 11 krátkodobých výstav:

Názov výstavy:	Autori:	Miesto inštalácie:	Trvanie:	Celková návštevnosť	Druh:	Odbor:
Veľkonočná výstava Tvorivej dielne Motolla	členovia tvorivej dielne	galéria Mestského vlastivedného múzea (MsVM)	6.3.2008-31.3.2008	261	prevzatá	Národopis
Výstava fil'akovského akademického maliara Alfréda Balázsa: Pastely	Alfréd Balázs	galéria MsMV	4.4.2008-30.4.2008	121	prevzatá	Dejiny umenia
Hrad svetov II. - medzinárodný artfoto festival	Attila Agócs a kol.	Bebekova veža hradu, galéria MsMV, Františkánsky kláštor - chodba, ZUŠ	17.5.2008-30.6.2008	1441	dovez. zo zahr.	Dejiny umenia
Site-specific - výstava doktorandov Katedry sochárstva Akad. umenia BB	Jozef Suchoža-Emília Rigová	hrad	17.5.2008-30.6.2008	979	prevzatá	Dejiny umenia

Názov výstavy:	Autori:	Miesto inštalácie:	Trvanie:	Celková návštevnosť	Druh:	Odbor:
100 rokov futbalu vo Fil'akove	A. Agócs-Vladimír Cirbus	galéria MsMV	20.6.2008-31.8.2008	237	vlastná	História
Výstava z najlepších študentských prác výtvarnej súťaže Gy. Szabóa	Adrienn Tomolya	Bebekova veža hradu	7.7.2008-18.8.2008	1400	prevzatá	Dejiny umenia
Jubilejná výstava fil'akovského fotografa Pétera Kovácsa Garpa	Péter Kovács Garp	Bebekova veža hradu	27.8.2008-26.9.2008	1080	prevzatá	Dejiny umenia
Najlepšie študentské práce regionálnej výtvarnej súťaže Vivat Mathias Rex	Adrienn Tomolya	galéria MsMV	22.9.2008-3.10.2008	250	prevzatá	Dejiny umenia
Potulky po lesoch a poliach - maľby Erzsébet Valaczkaiovej z MR trofeje	Erzsébet Valaczkai-Miroslav Balkovský	Bebekova veža hradu	1.10.2008-31.10.2008	1214	dovez. zo zahr.	Zoológia
László János Nagy: Štúdie drevorezieb	László János Nagy	galéria MsMV	6.10.2008-7.11.2008	149	prevzatá	Dejiny umenia
Amazónia versus svet - exotický hmyz zo zbierok V. Rakšániho a M. Zachara	V. Rakšáni-M. Zachar	galéria MsMV	14.11.2008-20.12.2008	756	prevzatá	Zoológia
SPOLU	11			7888		

Najúspešnejšími výstavami boli výstava „Hrad svetov II. – medzinárodný artfoto festival“ a výstava exotického hmyzu pod názvom „Amazónia versus svet“. Artfoto festivalu sa zúčastnili umelci z 8 štátov (Slovensko, Maďarsko, Česko, Poľsko, Bulharsko, Rumunsko, Austrália a Estónsko). Výstavy boli inštalované okrem priestorov HMF (Bebekova bašta a galéria MsVM) aj na chodbe františkánskeho kláštora a budovy ZUŠ. Pri inštalovaní pomáhali zamestnancom HMF členovia skautského zboru a OZ Oppidum Fileck. Vernisáž bola spojená s podujatím Noc múzeí, ktorého sa bezplatne zúčastnilo približne 300 návštevníkov.

HMF požičalo Súkromnému gymnáziu v Lučenci 23 zbierkových predmetov na výstavu „Putovné múzeum totality“, usporiadanú v priestoroch NMG v Lučenci na obdobie dvoch mesiacov.

V. Vedecko-výskumná, metodická a prednášková činnosť

V r. 2008 riešilo HMF tri dlhodobé vedecko-výskumné úlohy – história Fiľakovského hradu, dejiny múzejníctva v Novohrade, priemyselné dejiny Fiľakova. Ich riešiteľom je riaditeľ HMF. Ako výstup bol A. Agócsom vypracovaný scenár stálej expozície, odbornými lektormi ktorého boli Mgr. Alexander Botoš (Gemersko-malohontské múzeum – Rimavská Sobota), Tamás Majcher (Kubinyi Ferenc Múzeum – Szécsény), PhDr. Vladimír Mitáš, PhD. (Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied – Nitra). Dvojjazyčný panelový systém graficky navrhol Gábor Illés.

Vo Fiľakove (v budove NTIC) sa dňa 17. júna 2008 konalo zasadnutie Predstavenstva Zväzu múzeí na Slovensku - účastníci pracovného stretnutia sa zaoberali problémami múzeí v zriaďovateľskej pôsobnosti miest a obcí na Slovensku. Na pôde inštitúcie prebehli v r. 2008 3 konzultácie seminárnych prác, 1 konzultácia bakalárskej práce a riaditeľ vypracoval lektorský posudok k fiľakovským kapitolám knihy Ľubomíra Križana pod názvom „Turci na Slovensku“.

HMF spolupracovalo aj so Združenou strednou školou služieb z Lučenca. Šiestim študentom v odbore pracovník marketingu so zameraním na cestovný ruch sme zabezpečovali odbornú prax tak v MsVM ako i na hrade.

HMF vypracovalo plán činnosti programu „Ochrana spoločného kultúrneho dedičstva“ viažúceho sa k Akčnému plánu spolupráce medzi Banskobystrickým samosprávnym krajom a župou Nógrád na obdobie 2008-2009. V spolupráci s NMG v Lučenci a Nógrádi Történeti Múzeum v Salgótarjáne sme rozbehli spoločné výskumné projekty „Drobná sakrálna architektúra Novohradu“ a „Vplyv industrializácie na ľudovú kultúru (na príklade smaltovní)“.

So Združením právnických osôb Geopark Novohrad – Nógrád sa podpísala dohoda o spolupráci pri zabezpečovaní prírodovedného výskumu a komplexnej múzejnej dokumentácie územia Geoparku.

Riaditeľ HMF sa v r. 2008 ako prednášateľ zúčastnil 4 medzinárodných konferencií (3. 10. 2008 – Pécsvárad /HU/ - „Kárpát-medence VÁR“, 14. 10. 2008 – Eresztvény /HU/ - „Turistické možnosti v maďarsko-slovenskom pohraničnom regióne“, 28. 10. 2008 – Šamorín – „Musaeum Hungaricum V.“, 26. 11. 2008 – Banská Bystrica – „Kultúrne dedičstvo –

komercia alebo ochrana“. Všade prednášal o novovzniknutej inštitúcii z aspektov histórie múzejníctva, kultúrneho turizmu a ochrany kultúrnych pamiatok.

VI. Kultúrno-vzdelávacia činnosť, propagácia a styk s verejnosťou

V rámci kultúrno-vzdelávacej činnosti múzea sa konali tri besedy a prednášky (počet účastníkov 135) a dve špecializované akcie: „Palócka Veľká noc“ a „Noc múzeí“ (spolu 870 účastníkov). Podujatie „Palócka Veľká noc“ bola usporiadaná v spolupráci s miestnymi OZ a inštitúciami: Tvorivá dielňa Motolla, MO Csemadok, Priateľský spolok uchovávateľov tradícií Szarvasúzők, Skautský zbor Istvána Koháryho, OZ Rakonca, OZ Rodná zem, Rímskokatolícka farnosť - Fiľakovo, MsKS, VPS, Banya Klub, Centrum voľného času Iuvenes, OZ Oppidum Fileck, OZ Koháry.

HMF bolo spoluorganizátorom Tábora skrášľovania hradu (hlavný organizátor OZ Oppidum Fileck) a súťaže v historickej lukostrelbe konanej v rámci Historických hradných hier (organizátori OZ Koháry a zduženie Szarvasúzők).

Riaditeľ HMF napísal 1 popularizačný článok a 1 vedeckú štúdiu. V r. 2008 venovalo HMF zvýšenú pozornosť propagovaniu novej inštitúcie a dosiahnutých výsledkov. K jednotlivým výstavám vydávalo riaditeľstvo tlačové správy, na základe ktorých vznikali články, rozhovory a internetové výstupy. Propagácia hradu a múzea prebiehala:

	Počet výstupov	Najvýznamnejšie (výber)
V tlači	28	Novohradské noviny, Plus 1 deň, Új Szó, Népszabadság
V rozhlase	12	Slovenský rozhlas, Radio Patria, Focus
V televízii	8	STV, JOJ, MTV, Duna TV
Na internete	68	
Direct mailingom	120	

Hrad prezentovali zamestnanci HMF aj osobne na medzinárodnom veľtrhu cestovného ruchu v Budapešti a na podujatí „Župné leto – Múzeá sú tu pre Vás“ v Banskej Bystrici (v spolupráci s OZ Koháry a OZ Nomád – Szarvasúzők).

VII. Podujatia v hradnom areáli (neorganizované HMF)

V hradnom areáli sa formou prenájmu zrealizovalo v r. 2008 5 koncertov populárnej hudby a dve ďalšie podujatia (Historické hradné hry a jubileum SMK). Organizátorom ďalších dvoch podujatí („Vendégségben Füleken“ – Égtájak Iroda Budapest, OZ Rakonca a MO Csemadoku-Divadlo Apropó, koncert populárnej hudby – a MsKS) bol poskytnutý hradný dvor bezplatne.

VIII. Granty a dotácie

Vedenie HMF vypracovalo na r. 2008 4 projekty (3 do grantového systému Ministerstva kultúry SR a 1 do grantového programu Szülöföld v MR) – 4 domáce projekty boli úspešné. Jeden z nich musel byť podaný v mene zriaďovateľa HMF Mesta Fiľakovo.

Názov projektu	Grantový systém	Vypracovateľ projektu	Žiadateľ	Žiadaná suma	Poskytnutá dotácia
Akvízia výrobkov, závodnej kroniky a fotoalbumu fiľakovskej smaltovne	MK SR	HMF	HMF	56.810,- Sk	56.000,- Sk
Výstavný fundus pre HMF	MK SR	HMF	HMF	248.750,- Sk	80.000,- Sk
Vybavenie stálej expozície v Bebekovej bašte elektr. požiarnou signalizáciou	MK SR	HMF	Mesto Fiľakovo	243.050,- Sk	243.000,- Sk
SPOLU					379.000,- Sk

Všetky podporené projekty boli úspešne implementované a vyúčtované do konca r. 2008 voči MK SR.

Sponzor S.A.K. spol. s r.o. (Banská Bystrica) poskytol vecný dar účelovo určený na používanie v dokumentačnej činnosti a v ochrane zbierkového fondu HMF (3 merače teploty a vlhkosti, blesk Panasonic k fotoaparátu a Nootebook Asus) v celkovej hodnote 29.954,- Sk.

IX. Maloobchodná činnosť a zdaňovaná činnosť:

Na základe Živnostenského listu č. OŽP-C/2008/00116-2/CR1 vykonáva HMF aj maloobchodnú činnosť. V rámci tejto činnosti sa predávajú rôzne suveníry, ako brožúry,

pohľadnice, magnet na chladničku, DVD, CD, knižné publikácie a keramika v miestnosti lektorov v prístavbe Maďarského spoločenského domu.

Na začiatku sezóny bola zakúpená nová registračná pokladnica na evidovanie tržieb za 12.224,00 Sk (prípravy na prechod na euro). Vzhľadom na obmedzené finančné prostriedky tovar sa obstarával hlavne formou komisionárskych zmlúv. Do r. 2007 bolo hlavným dodávateľom tovaru mesto (tovar sa nefakturoval), v r. 2008 sme okruh dodávateľov rozšírili s cieľom spestrenia ponuky. V roku 2008 sa z predaja tovaru dosiahli **tržby vo výške 92.800,00 Sk.**

Okrem tržieb z predaja tovaru zdaneniu podliehajú aj príjmy z prenájmu (jedná sa o prenájom hradného dvora na koncerty a rôzne iné komerčné podujatia, na komerčné fotografovanie, prenájom plochy na predajné stánky, prenájom kancelárie). Tieto príjmy z prenájmu sú **súčasťou rozpočtových príjmov.** V roku 2008 boli **príjmy z prenájmu** vo výške : **64.300,00 Sk.**

Zdaňované príjmy spolu : 157.100,00 Sk

Výdavky boli vo výške 133.482,36 Sk v nasledovnej štruktúre:

a) spotreba materiálu	7.921,00 Sk
b) spotreba nakúpeného tovaru	62.247,63 Sk
c) ostatné služby	1.896,50 Sk
d) mzdy (aliquót.časť)	42.656,00 Sk
e) zákonné soc.poist. (aliquót.č.)	15.032,00 Sk
d) odpisy (registrač.pokladnica)	2.037,00 Sk
e) poplatky (bankové)	1.692,23 Sk

Ako zo štruktúry výdavkov vidieť najväčšiu časť tvorí spotreba nakúpeného tovaru a spotreba materiálu, v ktorej sú zahrnuté výdavky na nákup sklenených vitrín na vystavenie ponúkaného tovaru. Ďalšiu veľmi významnú časť predstavujú mzdy lektorov a zákonné sociálne poistenie (ide o rozpočítanú aliquótnu časť, nakoľko lektori na hrade sú zároveň aj predavačmi v maloobchodnej predajni).

Zisk z maloobchodnej činnosti a z prenájmu sa dosiahol vo výške 23.617,64 Sk.

Zaplatená daň z príjmov právnických osôb za rok 2008 je vo výške 4.472,00 Sk.

Vo Filákovu, dňa 18. marca 2009

Mgr. Attila Agócs
riaditeľ HMF